

Nr 41

Av herr Huss, om ändring i sjukförsäkringslagen i syfte att möjliggöra läkarvårdersättning för förebyggande vård m. m.

Enligt 14 § lagen om allmän sjukförsäkring utgår ersättning för utgifter för läkarvård endast vid sjukdom. Ersättning för utgifter för förebyggande vård utgår däremot icke.

Frågan om ersättning även vid sistnämnda vårdform har fått förnyad aktualitet under den nu pågående s. k. ostrongulsoten, då det varit möjligt att för en kostnad av 20 à 30 kronor — vid behov av större doser s. k. gammaglobulin understundom upp till 60 kronor — erhålla en förebyggande behandling, som hindrar sjukdomens utbrott i de fall, där en person efter förtäring av ostron från den smittade fångstorten kan antagas insjukna.

Uppenbart är, att den nu nämnda kostnaden är ringa i jämförelse med den som drabbar individen men framför allt samhället, om den smittade insjuknar och nödgas anlita sjukhusvård under ca en månad och därefter vara konvalescent under kanske lika lång tid.

Förebyggande vård är alltså ett samhälleligt intresse. Utan dröjsmål bör bestämmelserna ändras så, att ersättning medges i fall av nyss angivet slag. Likaså bör med det snaraste ersättning för kostnader för förebyggande behandling tillkomma den som varit utsatt för smitta av annat slag.

Från rent medicinska utgångspunkter skulle man kunna hävda, att en person, som varit utsatt för smitta, befinner sig i det första stadiet av sjukdomens förlopp, nämligen i inkubationsstadiet. Denna tolkning besfrids emellertid av sjukvårdarna och är givetvis icke självklar.

Enligt vår mening bör ett första steg i riktning mot ersättning för förebyggande vård tagas redan nu, nämligen i de fall då en person med till visshet gränsande sannolikhet varit utsatt för smitta av en sjukdom, vars utbrott kan förhindras genom behandling under inkubationsstadiet. Ett andra steg bleve att medge ersättning för förebyggande vård av även andra slag, när fråga är om barn och ungdom, och ett tredje att inkludera även rätt till ersättning åt vuxna för sådana vårdformer.

En sådan rätt kräver, inte minst då fråga är om förutnämnda vårdform, d. v. s. vid förekommen smitta, en ändring av 14 § lagen om allmän sjukförsäkring.

En ändring av denna paragraf är emellertid icke till fyllest för att ge den behandlade skäligen ersättning för den förebyggande vården. Sjukvårdarna får nämligen enligt nu gällande bestämmelser icke lämna ersättning för läkemedelsinjektioner, förband o. d. Av den inledningsvis nämnda kostnaden

för förebyggande behandling mot gulsot utgör läkarvården, som vid en ändring av 14 § skulle berättiga till återbäring från sjukkassa, endast några få kronor, medan någon återbäring icke skulle erhållas för kostnaden för ympämnet, d. v. s. större delen av vårdkostnaden.

Sålunda bör, om ändring göres i 14 § sjukförsäkringslagen, även sådan ändring göras i sjukförsäkringslagen, att kostnad för ympämne eller annat läkemedel, vilket användes vid förebyggande vård, som berättigar till återbäring från sjukkassa, får inkluderas i läkarvårdsersättningen. Om en sådan ändring skulle visa sig vara svår att genomföra av lagtekniska käl, återstår möjligheten att använda sig av den prisnedsättning, som enligt 1 § 1954 års läkemedelsförordning skall gälla även för vara, som är avsedd att förebygga sjukdom. Ett sådant förfaringssätt innebär dock den olägenheten att patienten icke kan behandlas vid första läkarbesöket. Patienten måste nämligen i sådant fall först erhålla recept på varan, därpå uppsöka ett apotek och slutligen göra ett andra besök hos läkaren för behandlingen, vilken i regel består i en injektion.

Med stöd av det anförda hemställes

att riksdagen måtte besluta, att sjukförsäkringslagen ändras i syfte att möjliggöra läkarvårdsersättning för förebyggande vård av person, som med till visshet gränsande sannolikhet varit utsatt för smitta av en sjukdom, vars utbrott kan förhindras genom behandling under inkubationsstadiet, samt

att därjämte sådan ändring göres i nyssnämnda lag, att kostnad för ympämne eller annat läkemedel, som användes vid nu nämnt slag av förebyggande vård, får inkluderas i läkarvårdsersättningen.

Stockholm den 19 januari 1956

Ragnar Huss